

nieuwsbrief

zomer 2011 • nr. 20

Wat u kunt lezen in deze nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief leest u een uitgebreid verslag van Annemarie Vellekoop, onze contactvrouw in Afrika, over haar bezoek aan de projecten in Oeganda. Helaas moeten wij ook het vertrek van een van onze bestuursleden melden. Verder nieuws over het jaarlijkse Pitch&Putt Golftoernooi en de actualisering van onze website. Er is de laatste tijd wat negatief bericht in de media over de microkredieten. Daar gaan wij in deze nieuwsbrief wat nader op in. En tenslotte een bijzondere donatie uit Zeeland.

Voortgang met de Projecten: een verslag van onze contactpersoon

Hieronder leest u het verslag dat Annemarie Vellekoop voor het bestuur van EAS schreef naar aanleiding van haar bezoek aan de projecten in Oeganda en onze partnerorganisatie ORUDE:

“Op verzoek van het bestuur van EAS bezocht ik op 30 juni en 1 juli ORUDE en twee van de drie projecten die door EAS worden gefinancierd: de *Mukisa Widows and Single Mother's Association* en de *Butagaya Rural Cooperative Savings and Credit Society*.

Onze trip begon met een bezoek aan Jinja (gelegen aan de oorsprong van de rivier de Nijl) waar het kantoor van ORUDE is gevestigd. Wij werden allerhartelijkst ontvangen door een zestal medewerkers van ORUDE; zij hielden een presentatie over hun werkwijze en de samenwerking met EAS. Het salaris van de medewerkers van ORUDE, de huur van het kantoor, de computers, de auto en andere bedrijfskosten worden betaald door internationale donororganisaties. De giften van EAS worden (vrijwel) helemaal gebruikt voor de projecten. Ik was zeer onder de indruk van de professionaliteit van de medewerkers van ORUDE; zij

zijn allen goed opgeleid, hebben veel praktijkervaring en spreken zeer goed Engels.

Orude is jarenlang gefinancierd door Cordaid (red: Nederlandse medefinancieringsorganisatie) maar vorig jaar is, mede door de bezuinigingen van de Nederlandse regering, de ondersteuning stopgezet. ORUDE heeft dit jaar geld gekregen van ILO (een onderdeel van de Verenigde Naties dat microfinanciering sponsort) en van de Amerikaanse McKnight Foundation. Richard, de fondsenwerver van Orude, geeft aan dat de donorgelden niet

genoeg zijn om ORUDE optimaal te laten functioneren. Ook geeft hij aan dat het heel moeilijk is om nieuwe donoren aan te trekken.

Eén van de vragen van EAS was of ik kon nagaan of de boekhouding/administratie klopt. Lucy de boekhoudster liet mij hun administratie zien. Alles ziet er keurig netjes en systematisch uit. Ieder project heeft een eigen administratie waar alle inkomsten en uitgaven worden verantwoord; iedere bon bevat tenminste twee handtekeningen van verantwoordelijken binnen ORUDE. ILO en McKnight komen elk half jaar langs om een officiële audit te doen. Daarnaast wordt elk jaar door een Ugandees kantoor een accountantsverklaring opgesteld.

's Middags na de lunch bezoeken we de Mukisa Widows and Single Mother's Association. Deze vrouwengroep woont vlakbij Jinja in de sloppenwijken. Het leven in de sloppenwijken is zwaar; er is veel armoede. Er zijn geen

goede wegen en het is er smerig. Veel kinderen zien er slecht uit. Wij ontmoeten Felicitas Ojiwange, een verpleegster die zich vooral bezig houdt met voorlichting over HIV/Aids, geboortebeperving, inentingen voor kinderen en gezonde voeding. Felicitas heeft in Amsterdam een opleiding gevolgd aan het Tropen Instituut. De Mukisa vrouwen zijn duidelijk heel erg dol op Felicitas en ook Caroline (ORUDE) spreekt vol lof over haar.

Wat ik zelf altijd zo mooi vind van Afrikaanse vrouwen is dat er, ondanks het minimale bestaan en alle dagelijkse problemen, veel wordt

gelachen. Als wij aankomen worden wij met uitbundige zang en dans ontvangen. Susan Nkoobo de voorzitter van de vrouwengroep heet ons welkom en leest hun verslag voor.

Naast positieve zaken zoals de financial management en leadership trainingen die Orude heeft gegeven, de opening van een bankkantoor (zie foto) en het feit dat er een flink aantal vrouwen leningen hebben kunnen krijgen voor het opzetten van hun eigen bedrijfjes, komen ook de uitdagingen en zaken die nodig zijn op korte termijn aan de orde. De huur van het bankkantoor is flink gestegen en de vrouwen willen dan ook geld om een eigen stuk land te kopen en daar een kantoor op te zetten; zo zijn zij niet meer afhankelijk van grillige huisbazen. Daarnaast is er een motorfiets nodig voor de bankmanager om vrouwen te bezoeken die ver weg wonen en hun leningen niet (op tijd) terug betalen. Ook wordt gevraagd om een computer en een kast om de administratie in te bewaren. Tenslotte willen ze geld om een medisch programma op te stellen voor henzelf en hun kinderen.

Na alle speeches bezoeken we een flink aantal eigen bedrijfjes van leden van de Mukisa groep (zie foto's hieronder). De bedrijfjes zijn zeer gevarieerd: een café, verkoop van tweedehands kleding, houtskool verkoop, verkoop van geroosterde maïs, een groentenhandeltje, een naaiatelier, een supermarktje, en verkoop van zelfgemaakte sieraden en vloermatten. In tegenstelling tot Nederland, waar de meeste zakenmensen zich specialiseren in één product of dienst, is het in Afrika heel gebruikelijk om meerdere en heel verschillende 'producten' naast elkaar te hebben. De reden dat zij dit doen is het spreiden van het risico; loopt een zaak wat minder dan kan de ander de slechte tijden opvangen.

Vrijdag 1 juli bezoeken we de Butagaya Rural Cooperative Savings and Credit Society. We gaan met een geleende 4-wheeler van een bevriende NGO naar het platteland. Het is ongeveer 30 minuten rijden. Uiteraard worden we weer hartelijk ontvangen door een aantal vrouwen van BRUSALECO vrouwengroep. Wat meteen opvalt is hoe netjes het bankkantoor eruit ziet. Het is lichtgroen geschilderd er staat een computer, een kast met alle documenten en er is een kluis. Dit alles is gefinancierd door EAS.

Ook hier worden we weer van harte welkom geheten en worden er verschillende speeches gehouden. Opvallend is dat het dorps hoofd ook aanwezig is. Het is een hele energieke man. Hij heet ons van harte welkom en verontschuldigt zich dat hij niet in een net pak is omdat hij aan het werk was op zijn land. Hij geeft aan hoe belangrijk het is dat de vrouwengroep steun krijgt van ORUDE en EAS: "Het is een verrijking voor het dorp dat vrouwen hun eigen zaak kunnen opzetten", zegt hij.

Wat ook opmerkelijk is, is dat de vrouwen vrijwel allemaal Engels verstaan en spreken, in tegenstelling tot de Mukisa groep. Ook zien zij er allemaal zeer verzorgd gekleed uit. Uiteraard heeft de Butagaya groep ook wensen; deze verschillen niet erg van die van de Mukisagroep. Ook zij hebben behoefte aan land waar zij hun eigen bankkantoor willen bouwen en aan een motorfiets om achterstallige betalingen te innen. Daarnaast geven zij aan dat ze een apparaatje nodig hebben om de stroomwisselingen op te

vangen zodat zij hun computer zonder storingen kunnen gebruiken.

Ook hier bezoeken we een aantal vrouwen die een lening hebben afgesloten om hun business uit te kunnen breiden (zie foto's hieronder). In tegenstelling tot de Mukisa groep worden de leningen hier voornamelijk gebruikt voor landbouw en veeteelt. We bezoeken keurig onderhouden boerderijen met geiten, melkkoeien, varkens. Eén van de vrouwen heeft een schuur vol met 150 eendagskuikens en een andere met kippen van drie maanden oud. De kippen/kuikens zijn allemaal ingeënt en er brandt dag en nacht licht om ze snel te laten groeien. De kippen leggen eieren tot ze ongeveer 1,5 jaar zijn en dan worden ze verkocht voor de slacht. Daarna start het hele proces weer van vooraf aan. Als het gaat om landbouw dan wordt er vooral maïs en bananen verbouwd.

Caroline (ORUDE) en ik zijn het erover eens dat de kwaliteit van leven op het platteland vele malen beter is dan in de sloppenwijken. Caroline vertelt dat de aids weduwen meestal niet meer terug kunnen naar hun familie op het platteland omdat zij zijn verstoten. We concluderen dat wij het toch maar heel goed hebben en dat we bewondering hebben voor het doorzettingsvermogen van de weduwen. We rijden terug naar kantoor en nemen afscheid van de medewerkers van ORUDE. Het was een goed en leerzaam bezoek; ik heb gezien dat het geld van EAS goed terecht komt.”

Annemarie Vellekoop

Wijziging in het bestuur

In onze nieuwsbrief nr. 18 stelden wij haar nog aan u voor, ons nieuwe bestuurslid Sasja Ras. Zij kwam ons bestuur versterken en zou met name, samen met onze oprichtster Kovijka Pajcin, de contacten met de projecten voor haar rekening nemen. Helaas moeten wij al weer afscheid van Sasja nemen. Door onverwachte omstandigheden is zij niet in staat om voldoende aandacht en tijd voor onze stichting vrij te houden. Heel erg jammer. Maar wij respecteren uiteraard haar beslissing. Sasja, heel hartelijk dank voor de goede samenwerking. Het was kort maar krachtig.

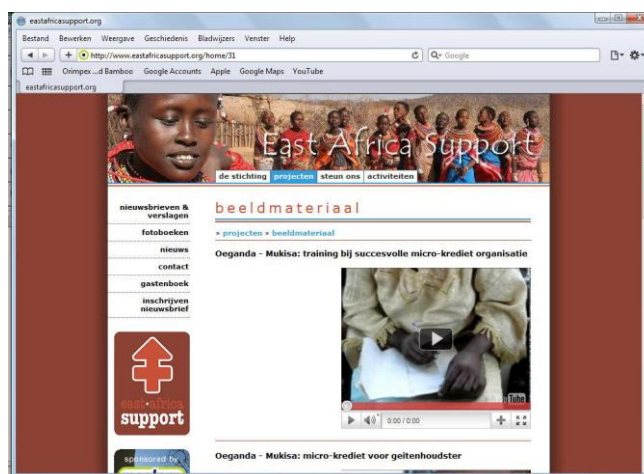
Wij zijn nu op zoek naar een opvolger(ster) van Sasja voor de post 'Projecten'. Daarnaast gaan wij zoeken naar een vrijwilliger(ster) die in ons bestuur wil meehelpen bij de fondsenwerving. Daarbij gaat het dan vooral om het benaderen van de vele fondsen die er in ons land zijn en het verwerven van subsidies. Meer informatie vindt u op onze website.

Pitch&Putt Golftoernooi

In onze voorjaarsnieuwsbrief hebben wij al gemeld dat tot onze spijt het Pitch&Putt Golftoernooi in Molenhoek, gepland op 2 april, geannuleerd moest worden omdat er te weinig inschrijvingen waren. Een teleurstelling natuurlijk. Maar daar laten wij ons niet door ontmoedigen. Wij kunnen ons namelijk na de twee zeer succesvolle toernooien in 2009 en 2010, niet voorstellen dat er geen belangstelling meer is. Daarom is besloten om aan het einde van het seizoen een nieuwe poging te wagen. Wij zullen in overleg met de beheerder van de golfbaan een nieuwe datum vaststellen. Het zal eind september/begin oktober worden. De deelnemers van de voorbije jaren zullen wij per mail over de definitieve datum informeren. Hebt u interesse om mee te doen en wilt u dat wij ook u de datum doorgeven, stuur dan even een mailtje naar mcgverstegen@hetnet.nl

Nieuw op onze website: korte filmpjes

Onze partners hebben in het verleden geld gekregen voor de aanschaf van videocamera's. Het was even oefenen maar uiteindelijk zijn er toch wel een paar aardige filmpjes gemaakt. Die geven, beter dan foto's dat kunnen doen, een goede indruk. Amateurfilmpjes maar toch wel erg leuk om eens te bekijken! (<http://www.eastafricasupport.org/home/31>)

Microkredieten in de media

Hopelijk heeft de bovenstaande rapportage van Annemarie u al voldoende inzicht gegeven in het nut van onze projecten, maar toch willen we nog even stilstaan bij een actueel onderwerp. Want naast de veelbelovende verhalen over microkredieten verschijnen er regelmatig ook minder positieve berichten in de kranten. Nog niet zo lang geleden kopte het NRC bijvoorbeeld 'Arme ondernemer groeit niet met microkrediet' (18 juni 2011). Deze berichten zijn voor ons altijd reden nog even kritisch naar onze projecten te kijken. Het artikel, dat rapporteert over onderzoeksresultaten van twee Amerikaanse economen, concludeert bijvoorbeeld dat een aanzienlijk deel van de verkregen microkredieten niet wordt gestoken in de bedrijfjes, maar wordt besteed aan doktersbezoek, voedsel of schoolgeld. Ook zouden de positieve effecten van microkredieten worden overschat, omdat ze vaak terecht komen bij de meest ondernemende mensen.

Om mogelijke onduidelijkheid weg te nemen: East Africa Support verschaft geen microkredieten, maar financiert projecten om deze systemen op kleine schaal op te zetten. Er is bovendien een groot verschil tussen de grotere microkredietssystemen waar vaak op wordt gedoeld in deze artikelen, en de systemen die East Africa Support ondersteunt. Het allerbelangrijkste verschil is dat het niet gaat om externe (bank)instellingen of kredietverschaffers, maar om interne spaar- en leensystemen. De vrouwengroepen zelf hebben de controle (met de hulp van onze partners in Kenia en Oeganda). Het is daarmee, naast een financieel systeem, ook een sociaal systeem. Daarnaast is het belangrijk te realiseren dat het naast het verstrekken van kleine kredieten ook gaat om het ontwikkelen van een bepaalde mentaliteit: om te sparen, om te plannen, geld goed te beheren, naar de toekomst te kijken, en om geleend geld ook terug te betalen. Om deze reden maakt training en begeleiding een groot deel uit van onze projecten op het gebied van microkrediet.

Tot slot komen de microkredieten die via onze projecten worden verschaft terecht bij groepen vrouwen die normaal buiten de boot zouden vallen. De belangrijkste reden hiervoor is dat zij gewoonweg geen onderpand hebben voor een dergelijke lening via de normale kanalen. De insteek van onze projecten is niet puur economisch/financieel georiënteerd, maar het gaat om het verschaffen van bestaanszekerheid aan deze vrouwen. Zij gebruiken het microkrediet om een handeltje te starten/uit te breiden, zoals Rose op de foto die een klein winkeltje begon. Hiermee nemen de kansen toe dat zij een toereikend inkomen kunnen verdienen. Dat niet het hoogst haalbare rendement wordt behaald is minder

belangrijk dan de observatie dat de vrouwen enorm groeien in eigenwaarde, en op meer gebieden hun lot in eigen hand kunnen nemen. En daar is het ons om te doen!

Een bijzonder initiatief uit Zeeland

In Oostkapelle (Zeeland) komt een aantal goede vrienden regelmatig bij elkaar om een gezellige avond te hebben. De gastheer maakt een eenvoudige maaltijd en met een lekker drankje daarbij is de avond snel geslaagd. Nu is zoiets natuurlijk op zich niets bijzonders. Wat wel bijzonder is dat de vrienden een maandelijkse "contributie" betalen die gaat naar een goed doel dat door de deelnemers bij toerbeurt wordt aangewezen. Deze keer was onze stichting de gelukkige. Oostkapellenaar Jack Rotte wees Eas Africa Support aan. De vriendenclub schonk het prachtige bedrag van 750 euro. In overleg werd besloten om dit bedrag te besteden aan de aanschaf van malarianetten voor de Mukisa Groep in Oeganda. Van Zeeuwen wordt wel eens wat gekscherend gezegd dat ze 'zuunig' zijn. Dat kan van deze groep vrienden niet gezegd worden. Heel hartelijk bedankt!

Onder de aandacht: postkaarten van East Africa Support

Al een tijdje verkopen wij via de website mooie postkaarten. De opbrengst van verkoop gaat direct weer naar de projecten. Heeft u interesse in een of meerdere sets postkaarten? Of misschien zou u deze kaarten in uw omgeving willen verkopen? De set, bestaande uit 3 zwart-wit en 2 gekleurde kaarten, is te koop voor 3,50 euro. Meer informatie vindt u op onze website onder 'steun ons/shop', of u kunt een mail sturen naar info@eastafricasupport.org.

Wilt u ons machtigen?

Er zijn diverse donateurs die ons een periodieke donatie hebben toegezegd. Daar zijn wij hen natuurlijk erkentelijk voor. De praktijk wijst echter uit dat nog wel eens vergeten wordt om die belofte ook waar te maken. Niet uit onwil maar gewoon omdat het vergeten wordt de donatie aan ons over te maken. En wij vinden het erg vervelend om u dan aan uw toezegging te gaan herinneren. En zo kan het gebeuren dat wij donateurs verliezen. Daarom wijzen wij u nog eens op de mogelijkheid om ons te machtigen uw donatie te innen. Dat scheelt u en ons veel moeite. En als u uw donatie wilt stopzetten kan dat met een simpel briefje, mailtje of telefoontje naar ons secretariaat. U kunt ook uw bank vragen de periodieke storting te staken.

Wij sturen u graag een machtigingsformulier toe. Een mailtje of een telefoontje is daarvoor genoeg. U kunt natuurlijk ook zelf uw bank de opdracht geven om periodiek een bedrag aan onze stichting over te maken. U zou ons een groot plezier doen.

Bestuursleden: Hans Bouwman (voorzitter) • Jan Beukelaar (penningmeester) • Suzanne Verstegen (secretaris) • Maarten Verstegen (fondsenwerving & communicatie) • Koviljka Pajčin (algemeen bestuurslid/oprichter) **Kascommissie:** Ruurd Verdam • Thijs Spijkervet **Adviseurs:** Ana-mari Harzevoort (COS Haaglanden & West Holland) • Nadine Pakker (adviseur HIV/Aids in Oeganda) • Tjeerd van Hooff (consultant)

Comité van Aanbeveling: prof. Theo Schuyt (hoogleraar Filantropie en Vrijwilligerswerk, Vrije Universiteit Amsterdam) • drs. Ineke Eisenburger (oud-directeur Afrika Museum, Berg en Dal) • Hans Beerends (schrijver en oprichter Wereldwinkels) • mr. Ed d'Hondt (oud-burgemeester van Nijmegen) • drs. Loek Hermans (voorzitter MKB-Nederland) • dhr. Ronald Migo (algemeen directeur Kamer van Koophandel Centraal Gelderland)

Redactie nieuwsbrief: Maarten Verstegen, Annette Noordzij, Koviljka Pajčin, Suzanne Verstegen.